

8

Tomášek

ZPRÁVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*„Je-li myšlenka opravdu hodnotná,
musí existovat způsob, jak ji realizovat.“*

Elizabeth Blackwell

Úvodní slovo

Jak již bylo oznámeno pastýřským listem našich biskupů, ve dnech 26.–28. září 2009 navštíví naši vlast papež Benedikt XVI. V programu cesty je i Brno, ve kterém bude Svatý otec slavit mši svatou (možná jedinou v ČR). Papežská návštěva bude bezesporu nejen veřejnou, ale především duchovní událostí naší doby: Cesty tohoto papeže nejsou časté a směřují tam, kde jde nějakým způsobem o Boží věc. Už nyní se můžeme připravovat i těšit na to, co nám Pán chce prostřednictvím svého apoštola darovat.

Nicméně také asi musíme počítat s mnoha těžkostmi a protivenstvími. Přítomnost Petrova nástupce pravidelně přivádí k zuřivosti ty, kteří „mají raději tmu než světlo“ – a česká média jejich výpadům jistě a ochotně dopřejí hojný prostor. Návštěva se uskuteční v krátkém čase před předčasnými volbami – není vůbec těžké si představit, kolik politických šejdířů bude naráz „zbožně“ a především před televizními kamerami vítat papeže a ukazovat se na jeho bohoslužbách atd. atd.

Můžeme se tomu nějak bránit? Ale jistě – vírou, nadějí a láskou! Ježíš řekl kdysi Petrovi: Utvrzuj své bratry ve víře! Papežové

od té doby nejen mají v „popisu práce“, ale především jsou vybaveni zvláštními charizmaty, aby skrze jejich službu Bůh probouzel a upevňoval naši víru. Není nic a nikdo, kdo by nás mohl o tento dar připravit – kromě nás samých! Nenechme se tedy znechutit kejklemi vypočítavců, odradit řečmi a posměchem „moudrých“ tohoto světa ani přemoci vlastním pesimismem či strachem. Pak bude naše setkání se Svatým otcem skutečnou slavností naděje, svědectvím víry a hody lásky!

Váš farář Petr Vrbacký

Informace

Aktuální dění ve farnosti

• **V pátek 8. května 2009 se uskuteční tradiční farní pouť na Vranov.** Uvádíme základní informace: Sraz pěších bude v 9.30 hodin na konečné autobusu v Útěchově. Autobus pro nepěší bude odjíždět v 11.00 hodin od Janáčkova divadla (přepravu zajišťuje DPmB, v jehož autobusech se mohou přepravovat i stojící cestující – snad se nebude opakovat loňský problém s nedostatkem míst). Na Vranově začne mše svatá ve 12 hodin, po ní bude následovat tradiční občerstvení a další program. Autobus bude odjíždět zpět ve 14.30. Každoroční prosba na závěr: Chcete-li se podílet na občerstvení, vaše příspěvky se budou vybírat na konečné autobusu v Útěchově či až na Vranově. Předem děkujeme.

• **V sobotu 23. května 2009 se v rámci Roku sv. Pavla koná také pouť věřících brněnského děkanství do Rajhradu.** Začátek pro pěší poutníky je v 7.30 hodin v kostele v Komárově. Začátek poutního programu v klášteře v Rajhradě bude v 11.30 hodin (v programu je přednáška, mše svatá, program pro děti . . .). Srdečně zveme!

• **K návštěvě Svatého otce Benedikta XVI. v ČR byly zprovozněny internetové stránky www.navstevapapeze.cz,** na kterých budete postupně nacházet příslušné informace a pomůcky. Zatím prosíme především o vaše modlitby za dobrý průběh a duchovní ovoce z této apoštolské cesty. Obrázky Svatého otce s textem modlitby za jeho cestu jsou k dispozici v kostele.

• **V pátek 29. května se v městě Brně uskuteční avizovaná Noc kostelů.** Program pro jednotlivé kostely najdete na stránkách www.nockostelu.cz i na plakátech a nástěnkách. Ačkoliv je tato akce určena primárně „nekostelové“ veřejnosti, vůbec to neznamená, že by se jí věřící neměli účastnit. Naopak: využijte možnosti projít si za jeden večer většinu brněnských kostelů, podívat se i na běžně nepřístupná místa, poslechnout si různé koncerty, přednášky, prohlédnout si zajímavé expozice. Možná budete překvapeni, co vše lze objevit přímo „pod nosem“!

• **Ti, kteří se přihlásili jako dobrovolníci pro pomoc při organizaci Noci kostelů (stále se ještě mohou přidat další!), se sejdou k informační schůzce ve středu 6. května 2009 po dětské mši svaté, tedy asi v 18.15 hodin, v sakristii.**

● **V neděli 14. června se uskuteční výlet pro rodiny s dětmi.** Více informací se dozvíte v příštím čísle Tomáška.

● **Max Kašparů v Brně.** Ve dnech 15.–17. května bude v Brně přednášet doc. ThDr. MUDr. Mgr. Jaroslav Maximilián Kašparů, Ph.D., jáhen, exercitátor, teolog, stomatolog, psychiatr, pedagog. Pastorační středisko brněnské diecéze a Karmelitánské nakladatelství vás tedy opět zvou na setkání v oblasti spirituality a mezilidských vztahů. Bližší informace naleznete na internetové adrese www.biskupstvi.cz/pastorace.

Rozhovor

se S. M. Veronikou Borůvkou Kuchařovou

Pro některé je Borůvka množná neznámá, ale mnozí z nás s ní strávili spoustu společného času na různých akcích, at' už ve skautu, nebo jinde. Zaslali jsme jí tedy pár otázek, které by mohly čtenáře zajímat. Borůvka dnes žije v cisterciáckém klášteře ve Švýcarsku a není problém ji navštívit.

Jak jsi dospěla k tomu, že chceš jít do kláštera, proč cisterciácká spiritualita a zrovna ve Švýcarsku?

Myšlenka na vstup do kláštera se začala rodit v pubertě. Uvažovala jsem tenkrát sama o sobě, o svých slabých a silných stránkách, o tom, pro co žít, aby můj život měl smysl. Do kostela jsem chodila jen v neděli a jen proto, že jsem k tomu byla vychovaná. Najednou jsem začala vnímat,

že to, co se odehrává při mši svaté na oltáři, se týká mě osobně a vyžaduje odpověď. Pochopila jsem, že Bůh se mi dává a ptá se mě: Co ty na to? Dodnes se mu chci dát tak, jako On se dává mně. Cisterciácká spiritualita, anebo obecněji benediktýnský způsob života, mi připadl velice obyčejný, až přízemní. Mám za to, že čím obyčejnější způsob života vedeme, tím je hlubší a pravdivější. Klášter Magdenau jsem objevila náhodou. Magdenau samotné mě uchvátilo svou prostotou, svou normálností.

Co je základem vaší spirituality?

Mnicha dělá mnichem věrnost. Nечceme konat žádné význačné skutky, ale ten obyčejný způsob života, který vedeme, chceme žít s věrností.

Jak dnešní člověk pozná, že se má vydat řeholní cestou? Je to otázka povolání, nebo jeho vlastního rozhodnutí?

Staré mnišské prameny (tím myslím například Apoftegmata patrum anebo řeholi sv. Benedikta) nemluví nikde o mnišském „povolání“, ale zdůrazňují rozhodnutí chtít vytrvat na započaté cestě. Možná bychom mohli říct, že se povolání projevuje tím, že je člověk schopen se rozhodnout. Toto rozhodnutí neznamena rozohnit se pro vysoké ideály, ale přijmout konkrétní lidi za své spolusestry (či spolubratry), smířit se s tím, že budu muset ráno brzy vstávat, dělat kromě jiného obyčejné úklidové práce, následovat zvonění na modlitbu atd.

Jak se díváš na lidi žijící v běžném životě? Nedělá ti někdy problém pochopit jejich nazírání na svět?

Ve srovnání s tím, jak se mnozí lidé musí lopotit, jak je náročné starat se o rodinu a vychovávat děti, mi život v klášteře připadne plný výhod.

Necítíš se někdy nesvobodná tím, že jsi uzavřená v jednom klášteře, na jednom místě a se stejnými lidmi?

Zpočátku jsem u sebe pozorovala potřebu si nějak „vyhodit z kopejtky“, ale čím víc se učím chápat smysl života v klášteře, tím víc ho vnímám jako něco naprosto přirozeného.

Jezdíte někdy se sestrami na duchovní cvičení, výlety, mezi jiné lidi . . .

S mladšími sestrami jezdíváme na setkání klášterního dorostu a čas od času podnikáme výšlapy do hor. Kontakt s přírodou prospívá zdravému duchovnímu životu.

Vidíš nějaký rozdíl mezi řeholními a diecézními kněžími?

Diecézní kněží jsou určitě víc vystaveni samotě, která na ně může někdy těžce doléhat, na druhé straně však nejsou nuceni snášet případné nesnesitelné spolubratry.

Co pro Tebe znamená úspěch?

Úspěch je bůžek dnešní doby. Naštěstí nejsme jako křesťané nuceni se tomuto bůžku klanět. Sloužit mu totiž není žádná legrace.

Kdy prožíváš okamžiky štěstí?

Když pochopím nějakou pasáž z Písma svatého, kterou jsem doposud nechápala. Čím víc pronikám do Písma, tím víc

rozumím také sama sobě a poznávám, kdo je Bůh.

Co chybí dnešní společnosti ke štěstí?

Dnešní společnosti chybí vědomí, že skutečný život teprve přijde.

Myslíš, že člověk žijící běžným životem se spoustou každodenních radostí i starostí má možnost navázat hlubší vztah s Bohem?

Jistě, bez pochyb.

Když by měl člověk chut' blíže poznat váš řeholní život, jaké má možnosti?

Nejlepší je napsat mi a přijet někdy na návštěvu.

Jakým způsobem vás můžeme podpořit? Dá se přijet na nějakou brigádu?

Lidé nás mohou podporovat hmotně (existuje dokonce sdružení přátel našeho kláštera), nebo mohou přijet na pár dnů či týdnů pomáhat třeba v zahradě, při boji s červotočem, při natírání okenic atd.

Může u vás člověk strávit nějaký čas pro vnitřní ztišení, při hledání zásadního rozhodnutí, relaxaci?

Je to možné, lidé tuto možnost dokonce využívají stále častěji.

Co bys vzkázala dnešnímu hledajícímu člověku?

Nespokojit se s polovičatými odpověďmi.

*Rozhovor připravil
Jiří Zukal*

Misijní koláče

Na misijní účely se podařilo vybrat 13 000 korun. Docela hezké číslo, ale co všechno se za ním skrývá? Na začátku chuť pomáhat a nápad, jak na to. Jedno sobotní odpoledne ožívá tomáškovská fara kuchařinkami, které zručně připravují těsto, aby poté společně tvořily malé výborné koláčky, pečené pod odborným dohledem. Práce jde od ruky, každý se podílí na části výroby koláčků, a v tom přichází drobný zádrhel – trouba vypovídá službu a kuchařinky bezradně hledí na hromady připraveného těsta. Rychle vymýšlí náhradní alternativy, avšak okamžitě přichází

pomoc shůry, kostelník Bob se objevuje v pravou chvíli a snad jen díky jeho modlitbě a bystrosti je trouba zase rychle zprovozněna. Celá fara voní jako před svatbou či před poutí, však kdysi se takhle scházely ženy na vsi, aby si vypomáhaly. Také další – výtvarná – skupina ve vedlejší místnosti se činí a pod rukama jim rostou krásné výtvary.

Další den, v neděli, po každé mši je rychle prodáno a vše přináší užitek potřebným. Stačí si spočítat, že misijní kalendáře, prodávané za 200 Kč, zajišťují živobytí jednomu dítěti na rok. Z toho po přepočítání vyplývá, kolika dětem zajistily živobytí misijní koláče. Na závěr zbývá už jen uvést recept na ty výborné koláčky, avšak nezapomeňte si je koupit i příští rok o misijní neděli, protože ta nejdůležitější ingredience do nich se nedá nikde koupit. Byly totiž pečený s velkou radostí a láskou, a to na nich bylo to úplně nejlepší – tolik lidí se z lásky a v lásce sešlo, aby pomohli docela neznámým, ale potřebným dětem.

* * *

TOMÁŠKOVSKÉ KOLÁČE

1/2 l mléka	6 žloutků
1/4 kg másla	1/4 kg cukru
2× kvasnice	1/2 dcl oleje
lžička soli	
1 kg hladké mouky 00	

Tvaroh na náplň, rozinky, namáčet do rozšlehaného vajíčka a do posýpky. Dobrou chuť!

Jarka Cýrusová

Zábrdovice slaví

1209 – 2009

Foto: Karel Ondra

datum	čas	program
4. 5.	19:30	Marie Restituta. Nemocnice na kraji Říše (první premiéra divadelní inscenace; divadlo Feste) <i>rezervace vstupenek – e-mail: restituta@reptos.cz; tel: 777 143 586</i>
5. 5.	19:30	Marie Restituta. Nemocnice na kraji Říše (druhá premiéra divadelní inscenace; divadlo Feste)
17. 5.	10:00	Před osmi staletími (slavná mše sloužená brněnským biskupem, generálním opatem premonstrátů a dalšími opaty; doprovází chrámový sbor a orchestr)
	15:00	Zahradní slavnost. Bezobratři (hudba „ze Zbrojovky“; fujary, píšťaly, dudy, zpěv; pivo, víno, gril)
20. 5.	19:30	Marie Restituta. Nemocnice na kraji Říše (divadlo Feste)
27. 5.	19:30	Marie Restituta. Nemocnice na kraji Říše (divadlo Feste)
29. 5.	16:00 – 24:00	Noc kostelů
30. 5.	21:00	Duch Boží se vznášel nad vodami (svatodušní vigilie; noční mše)
	23:00	Duch Boží se vznášel nad vodami. Duchovní fujary (hudební rozjímání Marka Gondy)

Více informací získáte na internetových stránkách farnosti: <http://www.zabrdovice.cz/>

Věčné sliby

Petra Kmocháčka Zelinky

Už je tomu devět let, co jsem se vydal na cestu řeholního života, a tak je to i vhodnou příležitostí se trochu ohlédnout zpět. Na jaře roku 2001 jsem se začal zajímat o salesiány, navázal první kontakty s komunitou salesiánů v Sebranicích a začalo pro mne období aspirantátu, které pak pokračovalo šestiměsíčním přednoviciátem, tj. přípravou na vstup do noviciátu. V tomto období se mladý člověk, který touží stát se salesiánem, seznamuje s komunitním životem, účastní se společných modliteb, práce, aktivit v místní farnosti.

Rok noviciátu jsem prožil v Praze-Dolních Počernicích. Noviciát se často přirovnává k „vážné známosti“. Budoucí

řeholník prožívá intenzivní rok, jehož cílem je prohloubit vztah k Bohu, za pomoci duchovního doprovázení hlouběji poznat své motivace a opravdovost rozhodnutí jít cestou zasvěcení se Bohu. Také se studuje životopis Dona Boska a dějiny kongregace, stanovy, salesiánská spiritualita a preventivní systém. Noviciát vyvrcholil složením časných slibů na 3 roky. Stal jsem se salesiánem. Řeholní povolání v naší kongregaci je jediné, ale má dvě formy: salesián-laik (bratr, koadjutor), nebo salesián-kněz. Já jsem se rozhodl pro povolání kněze, a proto následovala kněžská formace, podobná formaci v semináři.

Petr KALAS, Pražská 93, 370 04 České Budějovice, kalasp@post.cz

Milí přátelé, rád bych Vám oznámil,
že v sobotu **27. června 2009 ve 14:00 hod.**
v kostele sv. Josefa při mši svaté složím

VĚČNÝ SLIB,

kterým se trvale zasvětim Bohu v kongregaci
Salesiánů Dona Boska. Srdečně Vás zvu
a těším se na viděnou.

Kde?

kostel sv. Josefa,
Salesiánské středisko
Don Bosco, Ostrava,
Vítkovická 28

Petr ZELINKA, Istituto internazionale Don Bosco, Via Caboto 27, 101 29 Torino, ITALIA, zelinka.petr@atlas.cz

Období tzv. postnoviciátu jsou dva roky studia a formace zaměřené na získání znalostí z filozofie, pedagogiky a psychologie. Toto studium jsem absolvoval na teologické fakultě v Českých Budějovicích. Zde jsem se také věnoval práci s vysokoškolskou mládeží a prázdninovým aktivitám.

Poté následuje dvouletá praxe (tzv. asistence) v nějaké salesiánské komunitě. Já jsem tento čas v letech 2005–2007 prožil v Plzni. Cílem této etapy je kontakt s „realitou“ ve všech oblastech salesiánského života. Jako plnoprávný člen komunity jsem se podílel na jejím životě, měl jsem zodpovědnost za určitou oblast a mohl jsem si vyzkoušet přímou práci s mládeží a uplatňování preventivního systému. Období praxe je i časem ověřování a prohloubení motivací. V polovině této praxe (mezitím už uběhly 3 roky od prvních slibů) nastává obnova slibů na další 3 roky. Kdo se rozhodne pokračovat v této cestě, začíná postupně směřovat k věčným slibům.

Po vykonání praxe následuje závěrečné období formace – pokračování ve studiu teologie – jako období bezprostřední přípravy na poslání salesiána-kněže. Hlavní

náplní je studium: Bible, svátostí, morální teologie, církevního práva a dalších oborů potřebných k poslání kněze. Prohlubuje se samozřejmě také to, na co se kladl důraz už v předchozích etapách: vztah k Bohu, emocionální a vztahová zralost, komunitní život, apoštolát s mládeží ve farnostech nebo oratořích. Mně se naskytla možnost studovat teologii v italském Turíně, v místě, kde žil zakladatel salesiánů sv. Jan Bosko. V naší mezinárodní komunitě je nás 70 studentů salesiánů z 16 národností a 30 místních italských salesiánů, což přispívá i k větší otevřenosti a širšímu pohledu na svět a samozřejmě velmi zajímavé výměně zkušeností, zvláště se spolubratry, kteří pocházejí např. z Indie, Filipín, Vietnamu, Konga, Malty nebo Venezuely. Pobyt v Turíně je též vzácnou příležitostí poznat salesiánská místa, seznámit se s místními salesiány a načerpat řeholní spiritualitu v místech, kde žil Don Bosko.

Letošní rok tedy budu skládat věčné sliby, a dá-li Pán, bude následovat příští rok jáhenské svěcení a po roční jáhenské službě svěcení kněžské.

Možná se někdo zeptá, co to jsou vlastně ty řeholní sliby, o kterých se mluví.

Jde o sliby chudoby, čistoty a poslušnosti, kterými řeholník vyjadřuje svou touhu následovat Ježíše Krista radikálním způsobem, tj. žít takovým způsobem, jako žil On. Slibem chudoby se vzdáváme práva disponovat vlastním majetkem, zavazujeme se žít skromně, sdílet vše s komunitou a získat tak postupně vnitřní svobodu od hmotných věcí. Ovocem tohoto slibu by také měla být větší důvěra a spolehnutí se na Boží prozřetelnost. Slibem čistoty se vzdáváme života v manželství a zavazujeme se nezištně a celým srdcem milovat Boha a své bližní ve službě pro Boží království. Slibem poslušnosti se vzdáváme práva rozhodovat o svém vlastním životě a zavazujeme se plnit Boží vůli (tj. Boží plán s naším životem), kterou poznáváme skrze vnuknutí Ducha svatého a kterou nám zprostředkovává evangelium, stanovy, komunita a rozhodnutí představených.

Letošní rok je pro nás salesiány významný tím, že si připomínáme 150 let od založení kongregace Donem Boskem (1859–2009). Bližší informace o salesiánech je možné najít na internetu: www.sdb.cz, o salesiánském středisku v Ostravě: <http://ostrava.sdb.cz/>.

Jsem vděčný za podporu ze strany farnosti, za všechny, kteří mě povzbuzují svým dobrým příkladem i za všechny modlitby. Vždycky se rád do farnosti sv. Tomáše vracím, protože jsem zde vyrůstal a prožil mnoho krásných chvil, a je to pro mě místo, kde se cítím jako doma.

Petr Zelinka, SDB

Z farní charity

Vážení přátelé,

tentokrát vás chceme informovat o činnosti Oblastní charity Brno (OCH), zabývající se pomocí lidem nám většinou nepříjemným, obtěžujícím, krátce bezdomovcům.

Jediným zařízením v OCH bylo až do minulého roku Denní centrum pro lidi bez domova (DC) v Brně-Židenicích na Karlově ulici č. 59. Poskytovalo následující služby: možnost osobní hygieny (sprcha, koupel, holení), výměna ošacení, jednoduché jídlo, nakontaktování na sociální a právní poradnu. Budova na Karlově ulici je malá pro nárůst služeb a požadavků a je daleko od středu města, kde se lidé bez domova většinou pohybují. Byla přebudována na azylový dům pro bezdomovce, který je určen pro muže a má kapacitu 20 lůžek. O přijetí do tohoto zařízení rozhoduje ubytovací komise. Vybraní klienti musí projevovat konkrétní úsilí o postupné zapojení do normálního života (brigády, registrace na úřadu práce). Poplatek za jednu noc je 100 Kč. Sociální pracovníci pomáhají mimo jiné s vyřízením příspěvků na bydlení i s dalšími jednáními na úřadech.

Nutným předpokladem pro vznik azylového domu bylo zřízení nového denního stacionáře. V minulém roce získala OCH od magistrátu za symbolickou cenu opuštěnou starou budovu v Bratislavské ulici č. 58. Dům byl ve velmi špatném

stavu, jednalo se o budovu bývalé školní družiny. Bylo nutné rekonstruovat všechny instalace, zabudovat koupelny a záchody. Při těchto pracích pomáhali i někteří bezdomovci. Po vymalování a vybavení nábytkem (v drtivé většině darovaným) byla budova uvedena 15. 10. 2008 do provozu jako nové Denní centrum pro lidi bez domova a převzala pracovní náplň poskytovanou dosud v Brně-Židenicích.

Čistá, pěkně vybavená jídelna s vydáváním jídel je plně v provozu. Za 1. čtvrtletí tohoto roku bylo zaregistrováno cca 5 000 návštěv pro 418 osob. Podává se polévka s chlebem, někdy se přidá něco na přílepsení. Denní centrum totiž dostává ve zmraženém stavu přebytky jídel z několika zdrojů (např. z hospice v Rajhradě, od sester z kláštera na Grohově ul. aj.) Prvních deset jídel v roce se poskytuje zadarmo, za každé další se platí 10 Kč.

V budově je vybavená dílna pro výrobu drobných ozdobných či dárkových předmětů: přání, štítky, figurky, panenky apod. Dílnu vede zručná a fantazií obdařená paní, schopná s nejrůznějších zbytkových materiálů (papír, textil aj.) zhotovit opravdu pěkné věci. Pod jejím vedením pracují někteří bezdomovci.

Dále je tu místnost pro lékaře, který by měl ordinovat jeden den v týdnu, ale doposud se nepodařilo najít ochotného lékaře–důchodce.

V DC zajišťují plynulý provoz kromě vedoucího 3 asistenti, 2 sociální pracovníci, kuchařka, účetní a švadlena v dílně.

Kromě nich ještě spolupracují 2 terénní pracovníci.

Financování centra zajišťuje zčásti magistrát, dále OCH, která poskytuje část peněz z výtěžku Tříkrálové sbírky, něco peněz se získá z drobných darů. Často se peněz nedostává, každá koruna je vítaná.

Při malém nahlédnutí do práce lidí, kteří se věnují psychicky náročné službě v uvedených zařízeních, je zřejmé, že tato činnost není možná bez ochoty s láskou pomáhat lidem na okraji společnosti, od nichž se nemohou očekávat nějaké větší změny v chování. Úspěchem je, když se podaří vyburcovat v některých klientech ochotu a zájem pokusit se pomocí charitních pracovníků hledat východisko z bezútěšné situace, pokusit se pracovat, postarat se sám o sebe, pokusit se postavit na vlastní nohy.

Přijměte prosím toto povídání jako krátké vysvětlení, proč i naše farní charita občas poskytuje nějaké částky pro právě popsaná zařízení OCH Brno.

Dobrovolníci farní charity

Slovo nemocným

„Čiňte pokání, neboť se přiblížilo Boží království.“

Mt 3,2

Z evangelia víme, že před svým veřejným vystoupením se Ježíš uchýlil na poušť, aby se tam modlil, postil a připravil se

na plnění svého poslání. Podle evangelistů Matouše a Marka tam byl zaveden Duchem svatým. Pouští také vedl Bůh vyvolený národ do zaslíbené země a na poušť odešel před začátkem svého působení i Jan Křtitel.

Pobyt na poušti nikdy nebyl snadný, protože byl spojený s velkým množstvím přirozených potíží, které ztěžovaly život v tomto prostředí, ať to byl nedostatek potravy a vody, nebo vyčerpávající horko během dne a chlad v noci. K tomu přistupovala pokušení, o kterých mluví Písmo svaté. Ta naznačovala, že je možné situaci změnit tak, aby byla snesitelná, nebo dokonce příjemná. Těmto pokušením byl vystaven vyvolený národ při putování pouští, když někdy trpěl hladem a žízní, byl jim vystaven Ježíš, když mu byla nabízena možnost, aby se vyhnul utrpení a získal to, co mu usnadní život. On nám však svým jednáním dal příklad pokorného jednání a rozhodnutí splnit svěřené poslání za všech životních okolností. Jeho rozhodnost při odmítání pokušení nám ukazuje, jak máme jednat, když jsme vystaveni jakémukoliv pokušení. Tak jako stál Bůh při vyvoleném národu v jeho zkouškách na poušti, stejně tak podporoval svého Syna, když byl pokoušen na poušti. S takovou pomocí může počítat každý člověk, který prožívá pokušení.

Životu na poušti se podobá prožívání každého utrpení i prožívání nemoci. Také v této chvíli je každý člověk vystaven pokušení hledat východisko a řešení pomocí blízkých, hledat v opuštěnosti pochopení u lidí, v beznaději doufat v pochopení

a pomoc těch, kdo jsou blízko a jsou ochotní pomoc poskytnout. Je to však zápas mezi dobrem a zlem a záleží na nás, na kterou stranu se přikloníme. My se musíme jednoznačně rozhodnout, nemůžeme odkládat svoje rozhodnutí na pozdější dobu. Ze zkušenosti víme, že ve svém životě musíme počítat s pokušením. Pokušení jsou nutná, protože prověřují naše síly, odolnost, trpělivost a opravdovost našeho rozhodnutí jít za Kristem celým životem. Když ve zkoušce obstojíme, uvědomujeme si, že se nám to podařilo, ne proto že jsme dost silní nebo že máme dost schopností, ale podařilo se nám to díky Boží pomoci, se kterou jsme počítali a kterou jsme využívali.

Nemůžeme se ve svém životě pokušením vyhnout, proto nemáme prosit, aby nás pokušení minulo, ale spíš aby nám Bůh dal dost sil, abychom je uměli správně prožít a aby nám nikdy neuškodilo, ale aby nám vždy prospělo.

My si máme v době utrpení uvědomit, že je to součást naší cesty k Bohu. A máme k němu přistupovat vyrovnaně, bez depresí, ale s vědomím, že nejsme nikdy opuštěni, že Bůh ví o všem, co prožíváme, a dá nám dost své pomoci, abychom dobře prožili všechno, co nás v životě potká. S jeho pomocí budeme vždy silnější bez jakéhokoliv pokušení.

o. J. Šik

Katolické misie v Jihoafrické republice

*očima našeho jáhna Jiřího Palackého
(pokračování)*

SOBOTA 12. 4. 2008

Po mši sv. a snídani se jedeme podívat do centra Josburgu. V obchodním středisku Top Afrika se z 50. patra díváme na Johannesburg. Nahoře je to už bezpečné, dole je ochranka s kalašnikovem, dáváme si pozor na věci, ve skupině se cítíme lépe. Josburg má cca 7 mil. obyvatel, na okraji je Soweto, černošská čtvrť s cca třemi miliony obyvatel na ploše cca 63 km².

Sestra Judith nám ukazuje jednotlivé části města, v pozadí vidíme žluté haldy od bývalých zlatých dolů. Johannesburg je v provincii Gauteng, což je název pro naleziště zlata.

Po prohlídce odjíždíme autobusem do Soweta. Cesta vede kolem bývalé teplárny, kde je na chladicí věži znázorněn nenásilný přechod od apartheidu k demokracii. Ovšem pro nás je to trochu podivná kombinace: z jedné strany P. Maria z kostela Regina Mundi, z druhé strany Nelson Mandela... Tedy trochu jako teologie osvobození, něco takového jsme viděli i v St. Augustine College. Dále po cestě míváme obchodní centrum, prostý hřbitov. Měl jsem představu, že Soweto je otřesný slum, jsou to ale spíš roztroušené domky chudých lidí, někde stojí před domkem i nějaké to staré auto. Oproti Josburgu mi

to připadá podstatně bezpečnější, i když také tady je potřeba si dát pozor. O mne se nenápadně stará africký diakon George, který si k tomu přibral jednoho diakona ze Zimbabwe. Naše zastávka je v kostele a misijním středisku Regina Mundi. V tomto kostele, do kterého se vejde až 5 tisíc lidí, začala poslední fáze nenásilného převratu a ukončení apartheidu. Na kostele jsou ještě uchovávané průstřely po zastrašování demonstrantů policií. K ukončení apartheidu přispěla ochrana a přímluva Panny Marie, podobně jako tomu bylo u nás při pádu kom. režimu, kdy naší národní přímluvkyní byla sv. Anežka.

V zadní části kostela jsme zhlédli výstava dobových fotografií o apartheidu.

U misijního střediska je také dílna pro výrobu dárkových předmětů. Je možno si tu zakoupit menší mozaikové destičky, barevné náramky, ale vyrábí tady na zakázku i velké mozaiky pro různé budovy a instituce. Je to dobrá nabídka pracovní příležitosti v chráněné dílně podporované katolickou církví v Jihoafrické republice. Katolická církev tu má skutečně dobrý zvuk.

Po výměně porouchaného autobusu jedeme k památníku Hectora Petersona, 13letého chlapce zastřeleného v povstání proti apartheidu. Rodičům po něm zbyla jen fotka, jinak vůbec nic. Režim apartheidu byl skutečně nepředstavitelně krutý.

Navštěvujeme Muzeum apartheidu, které je částečně koncipováno jako tvrdé vězení se spoustou mříží. Uvnitř mě zaujal

obrovský obrněný vůz na zastrašování a rozhánění demonstrantů.

NEDĚLE 13. 4. 2008

Po snídani jsme odjeli do Soweta, kde jsme se účastnili mše sv. Byl to nádherný liturgický zážitek: hodně rytmického zpěvu, Afričané mši sv. skutečně prožívají duší i celým tělem – zpěv s místy rytmickým tancem na místě. To je i při přinášení finančních darů – celý kostel jde postupně dopředu a za zpěvu, který se nedá napodobit a popsat, se radují ze mše svaté. Kněžím přisluhují ministranti v bílém s červeným límcem (diakona tu zřejmě nemají). Pro rozdávání eucharistie jsou tu akolyti a akolytky (ty mají kromě alby měkké černé klobouky). Zpívá se i při pozdvihování. I když zúčastnění mši prožívají velmi emocionálně, jsou velice ukáznění, je to také vidět při přistupování ke sv. přijímání: dva mladí pořadatelé vždy z boků lavic postupně vybízejí věřící, aby už šli do eucharistického průvodu. A jde to bez strkání, důstojně! V kostele jsou dle mého odhadu dva až tři tisíce lidí a přitom žádné strkání, neviděl jsem problémy mezi starými a mladými lidmi. Něco z té atmosféry se mi podařilo zachytit na diktafon a udělal jsem pár fotek. Na závěr byla v ohláškách i zmínka o naší skupině IDZ.

Po mši sv. jsme byli pozváni zřejmě farní radou k malému agape za roh kostela, bylo to pro osobní přivítání v jejich kostele, ostatní zůstali před kostelem, kde něco podobného probíhalo v rámci známých, rodin. Je to nádherný projev pohostinnosti.

Loučíme se Sowetem a odjíždíme autobusem k pobřeží Indického oceánu do misijní stanice Marianhill, klášter františkánek s ubytovnou Tre Fontane blízko města Durban, hlavního města provincie Kwazulu Natal. Cesta trvá celé odpoledne, cca 600 km. V této provincii vidíme občas slumy s provizorními obydlími s plechovou střechou, namačkanými na sebe. Můj přítel diakon George, který mi dělá ochranku, mě představuje sestřičce na recepci: „To je diakon z České republiky!“

Ubytování bylo pohodlné, dokonce s verandou do tropické zahrady kláštera, ale i tady se to neobejde bez mříží, pečlivě se zamyká zamřížovaný vchod. To je zkrátka Jihoafrická republika se svými paradoxy, někde je těch mříží víc, jinde trochu méně. Jen v Sowetu se mi těch mříží zdálo podstatně méně.

Ještě chvilka v kapli, breviář, pár fotek africké noci. Bylo toho dnes dost.

PONDĚLÍ 14. 4. 2008

Po mši sv. v klášterním kostele (starší sestřičky jsou zřejmě všechny Němky, mladší Afričanky) odjíždíme autobusem ke kardinálovi do Durbanu. Je to kousek od Marianhill. Kardinál nám dává najevo, že má pro nás spoustu času. Vzájemně se představujeme, je zřejmé, že kardinálovi velice záleží na službě diaconů a oceňuje ji. Potom odjíždíme k pobřeží, kde máme zamluvený oběd, kardinál si opět nenechává ujít příležitost k rozhovoru u oběda. Po obědě relaxujeme při procházce po pobřeží, které ani tady není bez omezení. Pláže jsou odděleny ploty s mřížemi, před

nimi stojí stánky se vším možným, co lidé vyrobí a snaží se prodat. I tady je velká nezaměstnanost, nemoci a kriminalita. To vše vnímám jako protiklad k přívětivosti a otevřenosti křesťanského obyvatelstva JAR.

A zpátky na nocleh do Marianhill.

ÚTERÝ 15. 4. 2008

Ráno se účastníme mše sv. v klášterním kostele v jazyce zulu. Po snídani následuje prohlídka nemocnice St. Mary. Misijní centra pomáhají především lidem HIV pozitivním a nemocným AIDS i rodinám těchto nemocných. Je to pomoc pro tělo i duši. Je tu mnoho dobrovolníků z Německa, Rakouska (místo vojenské služby v rakouské armádě). V nemocnici se tito dobrovolníci školí a potom působí v prevenci proti AIDS, ošetřování i školení (vzdělávání) postižených, učí se pomáhat rodinám nemocných. Autobusem jedeme do osady Klasota. V okolí jsou vyloženě chudinské čtvrti, jsou to bývalé indické osady, před týdnem tady stávkovali za zlepšení životních podmínek a hlavně proti starostovi. Církev tady dělá, co může vzděláváním, správným poučováním o nebezpečí a prevenci proti AIDS. Co je důležité, je to, že se církvi v těchto misiích daří získávat mezi pomocníky (dobrovolníky) černé Afričany. Takovou pomocí je síť školek pro sirotky a nezaměstnané, kde se děti učí a také si hrají. Na dětech je vidět, že jsou v tomto prostředí šťastné. Velice rády se nechávají fotit, vědí, že je to cesta k seznámení s jejich situací a je to naděje na pomoc. Chvilku si s nimi hrajeme,

jsou to krásné děti. Asi si nedovedeme představit, že se o ně starají třeba i osmiletí (!) sourozenci jako „rodiče“! V blízkosti jedné takové školky je kostel St. Wendoline podle zakladatele St. Marianhill. Je to kostel určený pro černé Afričany, dnes dobře slouží pro solidaritu se spiritualitou, která je všude, zvláště v misiích, nezbytná.

Po obědě jdeme do střediska Jabulani. Je to misijní středisko, taková školka a chráněné dílny v jednom. Je to vlastně středisko pro děti, které ztratily rodiče, nebo pro rodiče s HIV, případně i AIDS. Dospělé ženy tam získávají možnost si spolu pohovořit, svěřit se s problémy, přitom uklízí, pečují o zahradu, vyrábějí textilní tašky, odlévají do forem svíčky, tkají gobelíny, starší kluk se tam snažil něco vyrobit v zámečnické dílně. Děti tam mohou být do 18 let, řádové sestřičky se snaží jim nechávat samosprávu a daří se jim je vést ke spolehlivosti v jednání. Klukům se snaží umožnit získání řidičáku, který potřebují, aby našli zaměstnání (v oblasti je min. 40% nezaměstnaných). V zásadě nedostávají mzdu, protože na to prostředky nestačí, ale přes den mají jídlo a večer si odnášejí domů velké hranoly chleba z vlastní pekárny. A co udělají, si mohou prodat. Žádný systém nepracovité natažené ruky!

Zařízení pekárny je dar z Německa, které podporuje africké misie ve velké míře finančně i personálně. S touto skutečností se tu setkáváme všude.

I tady se snažím hodně fotit. A ještě návštěva mužského cisterciáckého kláštera Marianhill. Těch zážitků je už skutečně

hodně. Opět je tu vidět německé misijní dílo o kterém se u nás moc neví . . .

Večer je pro naši skupinu koncert rytmičké skupiny zulu, zpěv s tancem. I toto je působení misie.

STŘEDA 16. 4. 2008

Po mši sv. v klášterním kostele a snídani se loučíme se sestřičkami z Marianhill. Ty africké misie jsou skutečně zážitek a povzbuzení ve službě. Povzbudivé je taky setkání se spolubratry diakony. Čeká nás ještě 600 km cesty okolo Dračích hor do Johannesburgu, tam přijíždíme odpoledne. Překonáváme zmatky na letišti a po cca 12hodinovém nočním letu jsme v Londýně. Dopoledne jsme strávili ve Stuttgartu. Biskup Kreidler, který byl skoro po celou dobu pobytu nemocný, bohužel na letišti zjišťuje, že se mu někde ztratil kufr. Mne ještě čeká noční cesta 12 hodin autobusem do Brna. V pátek 18. 4. 2008 jsem před osmou hodinou zpátky v Brně.

Sbohem, Afriko! Deo gratias!

Diakon Jiří Palacký, delegát IDZ

Příběh

„Ach jo,“ povzdychla si Edita. „V neděli nakupovat, to opravdu není to pravé.“ Vzala rychle sítku s bramborami a rychlým krokem zamířila k pokladnám. „Nedá se nic dělat, mamka je prostě zapomnětlivá a bez brambor bychom měli řízky snad s rýží,“ říkala si v duchu. Pokladen bylo

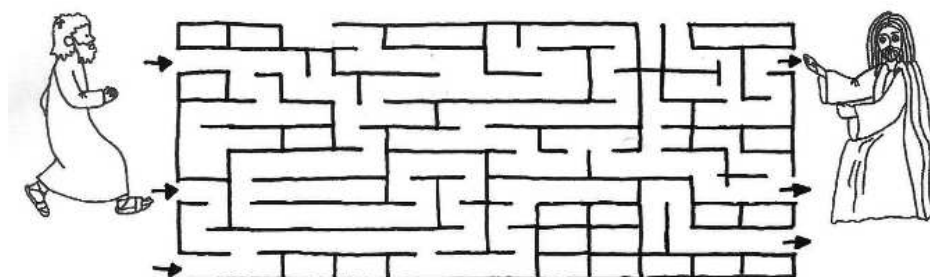
otevřeno hned několik, ale u každé byla značná fronta. Edita šla k nejbližší z nich, jako poslední v řadě byl kočárek s malým dítětem, avšak bez dospělého doprovodu. Když Edita docházela k němu, fronta se posunula a vznikla značná mezera mezi ní a kočárkem. „Stoupnu si sem,“ napadlo Editu, „abych tak držela místo mamince, která tu asi nechala kočárek. Někdo jiný by ji třeba nepustil,“ napadlo Editu, protože jednou už viděla podobný problém v jiném obchodě. Stoupla si před kočárek a přemýšlela o postižených dětech, se kterými pracuje jejich skautský vedoucí. Z přemýšlení ji vytrhl rozzlobený hlas: „Co předbíháš, nevidíš snad ten kočárek, hulváte?!“ Edita si nebyla jistá, zda to poslední slovo nebylo ještě ostřejší. Chtěla vše v klidu vysvětlit, ale zároveň dát najevo, že nepřistupuje na tak nezdvorné jednání. „Mezi kočárkem a frontou byla velká mezera a . . .“ Matka dítěte ji nenechala domluvit: „Půl metru! Pcha!“ Edita se rozhodla nic nevysvětlovat, nemělo by to smysl. „Mohla jste to říct slušněji,“ řekla pevným hlasem a stoupla si do fronty za matku s kočárkem. „Jak by se teď asi zachoval Ježíš?“ pomyslela si. Vtom ji napadlo kromě odpuštění ještě té paní popřát hezkou neděli. Ano, to bude ono. Edita počkala, až paní u pokladny zaplatila a chystala se odcházet. „Přeji vám hezkou neděli,“ řekla vlídně. Paní se překvapeně otočila. Usmála se: „Já vám taky. A omlouvám se. Byla jsem nervózní, protože spěchám.“ Edita jí úsměv oplátila a s tím se rozešly v dobrém.

Jarka Cýrusová

Pro bystré hlavy

PRO NEJMENŠÍ

Pomoz najít Tomášovi cestu k Ježíši.

PRO STARŠÍ

V době po Ježíšově ukřižování byli učedníci ze strachu schováni v domě za zamčenými dveřmi. Jednoho dne k nim přišel vzkříšený Ježíš, ale jeden z učedníků tam v tu dobu nebyl. Byl to (Jeho jméno zjistíš, když najdeš domeček, který není na obrázku 2×).

